

ת"פ 13733/07/14 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד איברהים אבו עדרה

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 13733-07-14 מדינת ישראל נ' אבו עדרה(עציר)

בפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

המאשימה

מדינת ישראל - פמ"ד
ע"י ב"כ עו"ד אטיאס

נגד

הנאשם

איברהים אבו עדרה (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד נקש

הכרעת דין

בפתח הכרעת הדין אציין כי מצאתי לזכות את הנאשם מחמת הספק מן המיוחס לו בכתב האישום.

כתב האישום:

נגד הנאשם הוגש כתב אישום בעבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, התפרעותו כן היזק לרכב.

על פי המתואר בכתב האישום ביום 5.7.14, סמוך לשעה 23:00 בעקבות דיווחים שהתקבלו במשטרה אודות הפרעות סדר בכניסה ליישוב שגב שלום הגיעו שוטרים למקום, וביניהם השוטר שלומי כהן (להלן "השוטר שלומי"). במעמד זה יידו הנאשם ואחרים מספר רב של אבנים לעבר השוטרים ואל עבר ניידות משטרה. כתוצאה מידיי האבנים נפגע השוטר שלומי בידו השמאלית וכן ניזוקו מספר ניידות בכך שנפצו שמשות הניידות ונגרמו להן פגיעת פח.

במהלך האירוע הבחין השוטר אבי וקנין (להלן: "וקנין") בנאשם כאשר הוא משליך אבנים לעבר השוטרים וניידות המשטרה. בעקבות כך נכנס וקנין לאחת מהניידות והחל לנסוע לעבר הנאשם. כאשר הבחין הנאשם בניידת החל לברוח מהמקום בריצה. השוטר וקנין עצר את הניידת והחל לרדוף רגלית אחר הנאשם תוך שהוא צועק לנאשם: "עצור משטרה". כעבור מספר שניות השיג השוטר את הנאשם, קפץ עליו והפילו על הארץ.

הנאשם נאבק בשוטר וקנין וניסה להשתחרר מאחיזתו, אז, אחז הנאשם באבן שגודלה כאגרוף אשר באמצעותה ניסה לתקוף את השוטר בכך שהניף ידו האוחזת באבן לעבר ראשו של השוטר. השוטר הצליח לאחוז בידו של הנאשם וליטול

ממנו את האבן. לאחר מכן, הצליח השוטר לאזוק את הנאשם ולהובילו לניידת.

זירת המחלוקת

במענה לכתב האישום לא חלק הנאשם על עצם נוכחותו במקום האירוע. לדבריו, הגיע למקום על מנת לאסוף את האחיינים שלו בני ה-13. חרף האמור, מכחיש כי יידה אבנים לעבר השוטרים וכי פגע בשוטר שלומי כפי המתואר. זה הכחיש את כל העימות עם השוטר וקנין ולדבריו ונעצר ללא כל התנגדות. הלה הוסיף כי כלל לא נעצר על ידי השוטר וקנין אלא על ידי מספר שוטרים שלבשו מדי יס"מ. במהלך מעצרו אף פגעה בו אחת מהניידות.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה בטיעוניה בכתב פירטה את עדויות של עדי תביעה 2,7, ו-8 אשר קושרות את הנאשם להתפרעות ולזריקת האבנים. זו הפנתה לכך שהשוטר וקנין חזר על כך שהוא התמקד בבחור אחד ופרטי לבושו ושמר עמו על קשר עין רציף עד למעצרו. העד צייר את מיקומו של הנאשם וכן את נתיב המילוט. לאחר שלכד השוטר וקנין את הנאשם הלה העבירו לשוטר ברוך אשר העבירו לשוטר מויאל ומשם הועבר הנאשם לתחנה.

עוד הפנתה באת-כוח המאשימה לעדותם של יתר העדים אשר תיאורו את האירוע וכן את זריקת האבנים במהלכם נפצע השוטר שלומי וכן ניזוקו ניידות. בהתאם לעדותו של השוטר וקנין הנאשם נמנה על קבוצת המתפרעים ולפיכך יש לקושרו לפציעתו של השוטר שלומי מכוח דיני השותפות. בעניין זה צירפה אסופת פסיקה התומכת בעמדתה. אשר לעבירת ניסיון תקיפת השוטר, זו הפנתה לעדותו של השוטר וקנין אשר תיאר כיצד ניסה הנאשם לפגוע בו עם אבן אותה החזיק בידו.

באת-כוח המאשימה סבורה כי יש לתת אמון בעדויות השוטרים הואיל ומדובר בעדים אובייקטיביים אשר פרסו את פרטי האירוע כדבעי ועדויותיהן משתלבות אחת בשנייה. לכך יש להוסיף את שתיקתו של הנאשם ואת גרסתו הכבושה אשר מחזקות את ראיות התביעה. אשר להימצאות תעודת הזהות של הנאשם בביתו (וזאת חרף העדות של וקנין בדבר זיהוי של הנאשם באמצעותה), אין בכך רבותא, שכן וקנין העיד כי שבשעה שתעודת הזהות אינה נתפסת כמוצג היא מוחזרת למשפחה או לנאשם גם ללא זכ"ד בנושא. בנסיבות אלו, סבורה המאשימה כי הוכח מעל לכל ספק סביר כי הנאשם ביצע את המיוחס לו בכתב האישום.

מנגד, בא-כוח הנאשם הפנה בסכומיו בכתב לכך שהתיק כולו מבוסס על עדות יחידה של השוטר וקנין המזהה את הנאשם כמי שהשליך אבנים. במהלך פרשת התביעה חזר העד בו בכל הנוגע לניסיון הפגיעה באמצעות האבן (אגב המעצר) וציין כי לדעתו כיום לא הייתה לנאשם הייתה כל כוונה לפגוע בו. יש בכך ללמד על להיטותו של העד להגיע למסקנות נמהרות כפי שגם ארע בתיק אחר שבו זה העיד ובית המשפט לא קיבל טענתו.

השוטר וקנין הוא היחיד מבין כל השוטרים שטען כי הבחין בנאשם הגם שיתרת העדים ציינו כי לא ניתן היה לזהותם נוכח השימוש ברימוני הגז, נוכח היעדר תאורה במקום ונוכח היות משליכי האבנים רעולי פנים. מעבר לכך, טען כי התרשים שצייר השוטר וקנין בדבר נתיב הבריחה של הנאשם אינו תואם את יתר העדויות של השוטרים, שכן, ע"פ הציור מיקומו

של הנאשם היה מרוחק מהמקום שבו שהו המתפרעים. שתיקת הנאשם בחקירתו זו מוסברת על ידי הנאשם ונובעת התנהגותם המשפילה של השוטרים בתחנת המשטרה.

ב"כ הנאשם מוסיף כי הימצאות תעודת הזהות בביתו של הנאשם הנה בבחינת שקר מוכח של העד וקנין. לדידו, אין לקבל את הסבריו של העד בנושא שכן לא ידוע נוהל של השבת תעודת הזהות לבני משפחתו של העצור ולמצער נדרש לרשום זכ"ד בדבר השבת תעודת הזהות וציוד אישי אחר שלא נתפס כמוצג. בשל כל אלה, עותר ב"כ הנאשם לזכותו מן המיוחס לו בכתב האישום.

פרשת התביעה:

ע.ת מס' 2, השוטר אבי ועקנין:

המדובר במי שבמועד הרלבנטי שימש כקצין המודיעין של תחנת עיירות. הלה ציין כי קיבל דיווח על כך שקבוצה של 500 איש מתעדת להגיע תוך מספר דקות לכניסה של שגב שלום. בעקבות כך הזהיר העד את הכוח שנכח במקום, 10 שוטרים במספר. כעבור מספר דקות דווח כי הכוח נרגם באבנים. בעקבות התפתחות זו העד יצא לכיוון מקום האירוע. בהגיעו למקום הבחין בהמון המיידה ובמעמד זה התמקד בבחור אחד אשר יידה אבנים לעבר הכניסה ליישוב. העד נכנס לרכב עם שוטרים נוספים והחל לנוע לכיוונו של אותו בחור עד שתפס אותו. כך מתאר העד את המאבק עם הנאשם: **"זיהיתי אותו שהוא מחזיק אבן ביד. ברגע שהגעתי למקום פרקתי. רצתי לעברו, תפסתי אותו, הורדתי אותו לרצפה, אזקתי אותו, העפתי לו את האבן שהיתה לו ביד והעברתי אותו לניידת שהגיע לאחר עם שוטרים על מנת להביא אותו למעצר"** (פרוטוקול מיום 16.2.15, עמ' 14).

העד ציין כי הכוח המשטרי שנכח במקום (טרם הגעתו) היה מצומצם וללא האמצעים הדרושים לפיזור הפגנה. בשל כך, ולאחר נודע היקף ההתפרעות, דיווח בגל המשטרי כי כל שוטר פנוי יגיע לצומת שגב שלום. הלה ציין כי חלק מהמפגינים כיסו את פניהם וחלק נותרו עם פנים חשופות.

לעניין זיהוי הנאשם ציין כי התמקד בפרטי הלבוש שלו: מעיל אפור ומכנס טרנינג. הלה ציין כי הכניסה ליישוב שגב שלום מוארת בתאורת רחוב משני הצדדים ולכן לאחר שהבין בנאשם התמקד בו ונסע לעברו. הלה פירט כי הוא נסע בניידת ובמרדף הרגלי אחרי הנאשם צעק "משטרה" כך שהיה ברור שהמדובר במשטרה. לאחר הצליח להשתלט על הנאשם ולאוזקו נלקח על ידי השוטר אברהם ברוך. (פרוטוקול מיום 16.2.15, עמ' 15 - 16). אשר לזיהוי, ציין כי הנאשם הועלה לניידת נערך עליו חיפוש שבמהלכו נמצאה תעודת הזהות שלו.

בחקירתו הנגדית חידד העד את עניין תאורת המקום וציין כי הכניסה ליישוב מוארת היטב אולם הנאשם ברח לאזור של שטח פתוח אשר היה חשוך. העד שב וציין מפורשות כי זיהה את הנאשם מיידה אבנים ולפיכך החליט להתמקד ולסמן אותו. לאחר מכן פירט בהרחבה את המרדף וציין כי נסע כ- 30 מ' לתוך השטח וזאת כאשר הנאשם בורח ממנו רגלית ורק כאשר התקרב לנאשם כ- 15 מ' "פרק" מהניידת והחל לרדוף אחר הנאשם כ- 10 מ'. הלה הדגיש כי לא פגע בנאשם באמצעות הניידת.

לעניין ניסיון התקיפה באמצעות האבן - ציין כי הנאשם ניסה להשתחרר מהתפיסה שלו ותוך כדי עלול היה לפגוע בו באמצעות האבן. הלה הוסיף כי הוא לא חושב כי הנאשם התכוון לפגוע בו אלא התכוון להשתחרר מהלפיתה (פרוטוקול מיום 16.2.15, עמ' 22).

עת/8 השוטר אברהם ברוך:

עד זה ציין כי התבקש בקשר להגיע למקום האירוע. כשהגיע למקום השוטר וקנין ביקש ממנו לנסוע אחריו. לאחר זמן מה ראה את השוטר וקנין יוצא מהרכב ורודף אחרי אדם מסוים ותופס אותו. הלה ציין כי ישב במושב האחורי של הניידת ולאחר מכן יצא להתקדם לעבר השוטר אשר מסר לו את החשוד כאשר הוא אזוק ידיים, ואמר לו לקחת אותו למחסום. הלה ציין כי לאחר מכן העלה את החשוד לניידת ונסע עמו למקום שבו השוטר חיים מויאל ושם מסר לאחרון. הלה הדגיש כי לא ראה את המעצר אשר בוצע ל ידי השוטר וקנין (פרוטוקול מיום 16.2.15, עמ' 23 - 24, 26).

בחקירתו הנגדית הסביר כי בדו"ח הפעולה אשר נכתב על ידו (ובו ציין כי השוטר וקנין היה עמו בניידת) התכוון לכך שביצע עמו את המעצר ולא לכך שפיזית הלה ישב עמו בניידת (פרוטוקול מיום 16.2.15, עמ' 25). מאידך, איתו בניידת היה השוטר קובי קוסה ועוד שוטרים שלא זוכר את שמם. (עמ' 25 ש' 2)

עת/7, השוטר חיים מויאל:

עד זה במועד האירוע שימש כראש משמרת תחנת עיירות. מעדותו של זה עולה כי כלל לא נכח במקום ההתפרעות אלה היה יחסית מרוחק על כביש 25 וזאת במטרה לחסום את התנועה הזורמת למקום ובנוסף, לשמש כמעין נקודת איסוף אחורית של עצורים. עוד ציין כי במהלך החסימה הגיע צוות בילוש והשוטר אברהם הביא לו את העצור אשר הובילו "ליזנזה". בחקירתו הנגדית חידד כי השוטר אברהם ברוך לא הביא לו פיזית את הנאשם והוא גם לא ראה אותו מאחר וחסם את התנועה. העצור הובא לניידת שנסע בה והשוטר שעבד עמו שמר עליו בניידת.

צוות יס"מ עיירות:

מעבר לשוטרים שעדותם פורטה לעיל, העידו 5 שוטרים נוספים שהגיעו ככוח אורגני לכניסה ליישוב שגב שלום ברכב אחד: אריק בן שמחון, מיכאל מדר, אלי דוקרקר, שלומי כהן, ואלון שריקי. ארבעה מבין חמשת השוטרים מציינים כי עשו שימוש באמצעים לפיזור הפרות סדר, ארבעתם מדווחים כי, ההגעה למקום הייתה בסביבות השעה 23:30, למעט מיכאל מדר שמציין ההגעה הייתה בשעה 23:00.

ע.ת/5 השוטר אריק בן סימון :

עד זה ערך את דו"ח הפעולה אשר סומן ת/4 והוגש כחקירה ראשית. בחקירתו הנגדית ציין כי לאחר ההקפצה נעמדו הוא ואנשיו, כוח יס"מ, בכניסה ליישוב. כאשר הגיע ההמון אשר התחיל להשליך אבנים התקבלה הוראה מהסמ"ח להשתמש באמצעים לפיזור הפגנות. הלה ציין כי הירי לא בוצע מטווח אפס אלא כי אם כ-60 מטרים לערך ולאחר מכן

ההמון התפזר. זה ציין כי הכוח שלו לא עצר מפגינים.

ע.ת.3, השוטר שוטר מיכאל מדר:

הודעתו של עד זה ת/5 הוגשה כחקירה ראשית. בהודעה זו הלה מציין כי: "היום בסביבות השעה 23:00 בכניסה לשוב שגב שלום התחילה התפרעות עממית של תושבי המקום, האנשים שהיו במקום ידו אבנים לעבר כוחות המשטרה שהיו במקום, במהלך ידיו האבנים, מספר אבנים פגעו ברכב בו אני עובד מסוג איסוזו דימקס וכתוצאה מפגיעת האבנים ברכב המשטרי נופצה השמשה הקדמית והרכב קיבל מכות בפח... שאלה: אתה יודע מי זה את האבן שניפצה את הניידת? תשובה: לא, היה חשון והיו רעולי פנים...". בחקירתו הנגדית ציין כי הגיע יחד עם השוטרים: שלומי כהן, בן סימון, אלון שריקי, אלי דוקרקר ואיציק בזוקה, הקצין האחראי. עוד מסר כי לא זיהה את המפגינים מאחר שהיה חשון כאשר חלק מהמפגינים היו רעולי פנים. בהמשך פירט כי לאחר שההמון השליך אבנים לעברם והשוטרים בתגובה השליכו רימוני עשן ההמון התפזר לשטח. זה מסר כי לא נעצר אף אדם על ידם.

ע.ת.9 השוטר אלי דוקרקר:

דוח הפעולה שערך העד הוגש וסומן ת/6 בכפוף לחקירה נגדית. בדוח זה השוטר מציין כי בתאריך 5.7.14 בסמוך לשעה 23:35 יחד עם שלומי כהן, אלון שריקי, מיכאל מדר, אריק בן סימון במקום כניסה לשגב שלום... "הגעתי למקום בהנחיית שלומי כהן וזיהיתי בכניסה זריקת אבנים לכיוון הכניסה לשגב שלום מכיוון החורשה הסמוכה לתחנת הדלק... זרקתי שלושה רימוני הלם על מנת לפזר את ההמון ולאחר 10 דקות לערך ההמון התפזר...".

ע.ת.6 השוטר שלומי כהן:

דוח הפעולה של השוטר שלומי כהן ת/7 הוגש בהסכמה כחקירה ראשית. על פי האמור בדוח ביום 5.7.14 בשעה 23:30 יחד עם אלי דוקרקר, אריק בן סימון, אלי שריקי ומיכאל נדב הוקפץ לכניסה לשוב שגב שלום. על פי המתואר: "... בזמן שאנו עולים על הציוד התחילו לעוף לעברנו מטח של אבנים בכל הגדלים, לאחר מספר דקות שנזרקות אבנים לעברנו ביקשתי מסמת"ח עיירות אישור להשתמש באמצעי פדרל... במהלך השימוש באמצעים זרקתי כשלושה רימוני הלם בשלב ההפרעות הסדר זיהיתי את המתפרעים צועדים לכיוון שגב חזרה מיד עלינו לרכבנו, הוראה של הסמת"ח וצמצמנו לתוך שגב שלום. לאחר מספר דקות כשהכול פוזר חזרנו בחזרה לכניסה לשגב ונתנו להמשך משימות... זיהיתי שהשמשה הקדמית של הרכב התנפצה וכל האוטו קיבל אבנים לאחר כחצי שעה המתנה בכניסה לשוב עזבנו את המקום. אציין שנפגעי ביד באמצע האמצעי...". הלה תיאר את ידיו האבנים אשר במהלכה פגעה אבן בידו השמאלית. זה ציין כי הכוח שלו לא הצליחו לזהות את אלו שהשליכו אבנים וגם לא הצליח לתפוס חשודים. זה ציין כי הגיע כוח נוסף כעבור 10 דק' לאחר המהומה הנ"ל (פרוטוקול מיום 16.2.15, עמ' 38).

ע.ת.4 השוטר אלון שריקי:

דוח הפעולה של עד זה הוגש וסומן ת/8 כחקירה ראשית. בדוח זה מציין כי בתאריך 5.7.2014 בשעה 23:30 במהלך

הקפצה שהתקבלה, קיבל דיווח כי ישנם מתפרעים המתקרבים לצומת שגב שלום ובכוונתם לשבש את התנועה בכביש 25. לדבריו, כשהגיע למקום זיהה קבוצה של כ-100 איש לערך מתקרבים לעברו והחלו לזרוק אבנים לעבר הניידות והשוטרים, זה הפעיל רימוני גז מתפצלים. לאחר מכן החלו המתפרעים לחזור לכיוון שגב שלום ולעזוב את המקום. עד זה חזר בחקירתו הנגדית על תיאור פיזור ההפגנה ועל כך שהכוח המשטרתי אשר עמו הגיע ניסה לתפוס מתפרעים ללא הצלחה. כמו כן, ציין כי כוח הביטחון הגיע כעבור רבע שעה - 20 דק' מתחילת האירוע (פרוטוקול מיום 16.2.15, עמ' 41).

פרשת ההגנה:

הנאשם בעדותו בבית המשפט תיאר את שאירע במועד הרלוונטי כדלקמן:

"אחרי ארוחת הערב, קיבלתי טלפון מהחברים שהאחיינים שלי בדרך להפגנה, עם המון אנשים. יצאתי מהבית עם עוד שני חברים מהמשפחה, לפני שהגעתי לצומת. אני גר בשגב שלום. עוד לפני שהגעתי לצומת, 500-600 מטר, ראיתי שכל האנשים בורחים, בכיכר שרפו את כל העמודים של התאורה, עד תחנת הדלק בצומת שגב שלום. ראיתי שתי ילדות, שהן באו לכיווני. שאר האנשים התפזרו, אני הייתי קרוב לכביש, ניידת אחת נכנסה בי ומהניידת השנייה קפצו עליי, תפסו לי את הראש, לקחו אותי מחוץ לשגב שלום והעבירו אותי לניידת אחרת, ממנה שני שוטרים לקחו אותי לתחנת ב"ש ושמו אותי במעצר. המתנתי שעה בערך לפני החקירה".

הנאשם ציין כי השאיר את הנעלים במקום ההפגנה ונותר כך במהלך החקירה. עוד ציין כי החוקר אמר כי אין עילת מעצר ושמע שיוסיפו לו דברים בדו"ח הסודי. הנאשם מסר כי לא נעצר על ידי השוטר וקנין וכך גם לא ניסה לתקוף אותו באמצעות אבן. (פרוטוקול מיום 16.2.15, עמ' 42, 48)

בחקירתו הנגדית ציין כי לאחר ששמע יריות ניסה לברוח אולם לא הצליח הואיל ואחת מהניידות נכנסה בו בהמשך פירט כי קיבל מכה האגן. לדבריו, השוטר וקנין אשר העיד כי ראה אותו זורק אבנים משקר מעבר לכך ציין כי נעצר על ידי שוטרי יס"מ ולא על ידו (פרוטוקול מיום 16.2.15, עמ' 44). הלה הוסיף כי בעת המעצר כיסו לו את הראש ובחקירה המשיכו לתקוף ולקלל אותו (פרוטוקול מיום 16.2.15, עמ' 45 - 47).

בשלב הסיכומים ביקש ב"כ הנאשם להגיש את תעודת הזהות של הנאשם וזאת על מנת להוכיח כי השוטר וקנין אשר ציין כי זיהה את הנאשם במועד האירוע באמצעות תעודת הזהות שלו שיקר הואיל וזו הייתה מצויה בביתו.

בעניין זה העיד מר אקרום אל טראבין. זה ציין כי הוא אחיין של הנאשם. הלה הביא עמו את תעודת הזהות של הנאשם אשר לדבריו הובאה מביתו של הנאשם באמצעות אשתו. העתק תעודת הזהות סומן ס'4. בחקירתו הנגדית ציין העד כי זו הייתה בבית הנאשם עד כה.

השוטר וקנין הובא לעדות פעם נוספת כעד הזמה לעניין זה. בחקירתו הראשית חזר על כך כי כשעצר את הנאשם

תעודת הזהות הייתה בכיסו וכי באמצעותה זיהה אותו. עוד הוסיף כי ציוד אישי אשר אינו הכרחי להליך החקירה מוחזר למשפחתו של החשוד וכי הוא לא אמור לכתוב על כך זכ"ד.

דין והכרעה

לאחר ששמעתי את עדי התביעה, שמעתי טיעוני הצדדים וכן קראתי המוצגים השונים, מצאתי כי לזכות מחמת הספק את הנאשם מן המימיוס לו בכתב האישום.

סלע המחלוקת בתיק זה נסוב סביב שאלת זיהוי של הנאשם כמי שיידה אבנים לעבר השוטרים. את המחלוקת הנ"ל בתיק זה יש לפרק למספר שאלות משנה כאשר ביחס לכל אחת מהן, וכפי שיפורט בהמשך, ישנם מספר סימני שאלה אשר כמכלול יוצרות ספק המצדיק את זיכוי של הנאשם.

יכולת זיהוי - נתונים כלליים:

אליבא המאשימה, וכך גם מחומר הראיות המדובר באירוע בו נטלו חלק עשרות אם לא מאות אנשים שהתגודדו החל מסמוך לתחנת הדלק בפנייה לשוב שגב שלום ועד לתוך היישוב על פני מרחק של יותר מקילומטר. המדובר בהפגנה רבת משתתפים כאשר חלקם של האנשים על הכביש וחלקם נמצאים משני צדיו בשטח. (ר' דוחות ת/4 - ת/8 וכן עדותו של וקנין). המדובר בהפגנה שהתרחשה בשעות החושך, סמוך לחצות כאשר מקור התאורה היחיד הנו תאורת הרחוב. כשאלו הם פני הדברים וזהו אופי הזירה על בית המשפט לבחון בזהירות רבה את העדויות הנוגעות לזיהוי של הנאשם.

זיהוי הקונקרטי של הנאשם - נתונים המחייבים משנה זהירות:

הזיהוי של הנאשם כמי שזרק אבנים וכמי שבסופם של דברים נתפס מבוסס על עדות היחידה של השוטר וקנין. אפילו מדובר בשוטר ולא אזרח, עדיין שעה שמדובר בעדות יחידה, על בית המשפט לבחון היטב את העדות זו ואת היתכנותה.

מעבר להיות הזיהוי מבוסס על עדות יחידה הרי שבתיק זה אין מחלוקת כי תחילתו של הזיהוי אינו "זיהוי פנים" אלא "זיהוי פרטי לבוש" של אותה דמות שנצפתה מיידה אבנים. במקרה שבפני, אין המדובר בפרט לבוש יוצא דופן שלכד את עינו של העד לא בצורתו ולא בצבעו. למעשה מדובר בדמות שלבשה על פי הנטען מעיל אפור ומכנס טרנינג שחור. צבעי בגדיה של הדמות אינם בולטים, לא כל שכן שעה שמדובר בשעת לילה.

אופי המרדף: דו שלבי - בשטח חשוך - קושי בשמירה על קשר עין:

מעבר להיות ההפגנה רבת משתתפים, בשעות לילה, כלפי דמות שפרטי לבושה כהים ואינם בולטים, בתיק זה נוספו שני מאפיינים נוספים שמקשים מבחינה אובייקטיבית על יכולת הזיהוי. ראשית, המדובר במרדף שתחילתו באופן רכוב בניידת משטרתית ובהמשך מרדף רגלי. ביחס לכך, השוטר וקנין נוהג לבד ברכב, ומטבע הדברים בכל השלבים מחויב תוך כדי המרדף גם לתפעל את הניידת לרבות עצירתה באופן בטוח, פתיחת הדלתות והמשך מרדף רגלי.

השופט וקנין מעיד כי : **"תפסתי את הנאשם במרחק של 500 מ' מהכניסה לשגב שלום וכ - 150 מ' לתוך השטח .."**. תיאורו זה השופט וקנין מלמד כי הדמות אותה זיהה לא רצה על הכביש אלא נכנסה עמוק אל תוך השטח. נמצא כי מרחק קצר יחסית לאחר תחילת המרדף אותה תאורת רחוב כבר אינה אפקטיבית ולמעשה מדובר בנסיעה ללא תאורה. השופט וקנין בעצמו העיד כי : **"המקום מואר. בשטח כמוכן שזה חשוך אבל כל הכניסה הראשית הייתה מוארת היטב"**. השופט וקנין לא פירט כיצד עקב אחר אותה דמות בשטח, בין אם באמצעות הפנסים של הניידת (דבר שבעצמו מגביל הנהג לטווח הפנסים) ובין אם באמצעים אחרים.

כסיכום ביניים הרי שגם אם בית המשפט רוחש אמון מלא לגרסתו של השופט וקנין או אז עדיין הנתונים האובייקטיביים מחייבים בדיקה מדוקדקת של זיהוי זה. בכך לא סיימנו את הילוכנו שכן למפורט לעיל מצטרפים נתונים נוספים אשר מבססים את אותו ספק סביר ביחס לאשמתו של הנאשם.

חוסר התאמה בין גרסתו של השופט וקנין לעדויות האחרות בתיק:

בתמצית, על פי גרסתו של השופט וקנין, לאחר שהגיע למקום, ההפגנה עוד הייתה בעיצומה **"... הבחנתי בהמון מיידה אבנים לעבר השוטרים.."** (עמ' 14 ש' 13), **"..כשאני הגעתי למקום היו קבוצת מפעילים עדיין שמיידיים אבנים לעבר השוטרים"** (עמ' 18 ש' 4). **"זיהיתי קבוצה של אנשים שמיידיים אבנים .."** וכן: **"...זיהיתי קבוצה של כ- 20 אנשים זורקים לעבר כוחות משטרה מהשטח"**. (הודעה עמ' 1 ש' 3).

עוד מציין השופט וקנין כי פרק זמן קצר ביותר לאחר שהגיע לשטח, החל במרדף לעבר הדמות: **".. מהרגע שהגעתי תוך דקה או פחות עליתי על רכב משטרה 4*4 וצעקתי לשוטרים לנוע לעבר המתפרעים... אני אמרתי שאני הגעתי תוך 7 דקות. כשאני הייתי הייתה עוד הפגנה. ברגע שהניידות התחילו לנוע לעבר המפגינים הם התחילו לרוץ לתוך שגב שלום ואני עצרתי את הנאשם"**.

וכן :

"הגעתי למקום, ירדתי מהניידת ראיתי מה שקורה, אחרי זמן קצר כ- 20 שניות או חצי דקה צעקתי לכולם לעלות לרכבים ולנוע לכוון המפגינים.." (עמ' 19 ש' 18) .

בהמשך ועל פי גרסתו, היציאה של שאר הכוחות אחריו הייתה מיידית : **"אחרי היו עוד שוטרים עם ניידות שנסעו אחרי, הם יצאו ממש אחרי... "** ובדומה : **" .. ברגע שהגעתי לשם אמרתי לשוטרים לעלות על הרכבים ולנוע לשם. לא רק אני אלא גם מפקד הכוח שהיה שם. עלינו לרכבים ואני זוכר שאני ועוד שתי ניידות הגיעו לשם ונסענו לשם. זה השלב שבו הפכנו ממגננה להתקפה "**.

כשאלו הם פני הדברים, מצופה היה שאר השוטרים שהיו יחד עם השופט וקנין יתארו סיטואציה דומה של השלכת אבנים מסיבית ומעבר מידי ממגננה להתקפה.

חרף כך, התיאור של השוטר אברהם ברוך שרדף יחד עם השוטר וקנין בנית נפרדת אחר הדמות שהשליכה אבנים שונה תכלית שוני ולדבריו, שהגיע, כלל לא היו מפגינים במקום(!): " **ברגע הגעתי המפגינים לא היו... כשהגעתי מקום לא הבחנתי במפגינים ולא הבחנתי באנשים שהיו על הצומת ביציאה משגב שלום בחיבור לכביש 25**" (עמ' 25 ש' 31). ובהמשך: " **עלי ספציפית לא זרקו אבנים**".

אכן, אברהם מתאר שהגיע למקום אחרי השוטר וקנין: " **ברגע שהגעתי בדיוק שהגעתי למקום היה את הסימון של וקנין תבואו אחריי ונסענו אחריו והיה את המעצר של הבחור**". חרף כך, אין בכך כדי להסביר את השוני המהותי בתיאור הסיטואציה.

אפילו תמצא לומר כי מאז שנזרקו האבנים ועד הגעתו של ברוך למקום חלפו יותר מאותן שניות בודדות אלא מספר רב של דקות (דבר העומד בניגוד לגרסתו של וקנין), יש בהנחה זו כדי לשלול את קשר העין הרצוף הנטען בין ידיו האבנים על ידי אותה דמות, התמקדות בה ויציאה מידית למרדף.

אותה חוסר הלימה ניתן למצוא גם אל מול דו"חות שוטרי יס"מ עיירות. על פי כתב האישום (וכן מחומר הראיות) מבחינה כרונולוגית, ראשונים להגיע למקום היו שוטרי יס"מ עיירות ורק לאחר מכן השוטר וקנין. מדוחות שוטרי יס"מ עולה כי אותם אמצעים לפיזור הפגנות גרמו לכל המתפרעים לעזור את המקום תוך פרק זמן קצר לאחר שהחל השימוש באמצעי לפיזור הפגנות: " **לאחר כמה דקות שכל הכוח השתמש באמצעים, ההמון התפזר מהמקום...**" (ת/4) וכן: " **במהלך שימוש באמצעים זרקתי כ- 3 רימוני הלם. בשלב של הפרות הסדר זיהיתי את המתפרעים צועדים לכיוון שגב חזרה. מיד עלינו לרכבנו, הוראה של הסמת"ח וצמצמנו לתוך שגב שלום, לאחר מספר דקות שהכל פוזר חזרנו בחזרה לכניסה בשגב**". (ת/7). עוד ר': " **לאחר כ- 10 דקות לערך ההמון התפזר והפסקתי עם זריקת האלמים ושבתי חזרה לתל שבע** (הכוונה לרימוני הלם ד.ב.ט.) (ת/6).

נמצא כי כל שוטרי היס"מ מציינים כי דקות בודדות לאחר תחילת השימוש באמצעים לפיזור הפרות סדר, ההמון החל להתפזר. יתרה מכך, השוטר בן סימון בחקירתו הנגדית מוסיף כי הבחין בניידות נוסעות לכיוון ההמון רק לאחר הפיזור (עמ' 32 ש' 8) והשוטר מיכאל מדר מאשר כי בעת הגעת הכוחות הנוספים כבר לא זרקו אבנים " **אבל צריך למצוא את אלה שזרקו**". כך גם ר' השוטר אלון שריקי שצין כי כוח הבילוש הגיע רק אחרי 20 דקות מידי רימוני הגז (עמ' 41 ש' 25).

לאור המתואר לעיל, ועל רקע התיאור של צוות היס"מ מתחזקת המסקנה כי בעת הגעתו לא הייתה אותה תמונה של הפגנה סוערת ולמעשה זו הייתה כבר בשלבי התפזרות.

עוד עולה מעדויות מעורבים כי התאורה, לא הייתה כה טובה כפי שהעיד וקנין. ביחס לכך השוטר ברוך אברהם העיד כי: " **היה חשוך, אבל היה תאורה במקומות מסויימים**" (עמ' 25 ש' 12). תמונה קוטבית יותר עולה מעדותו של מיכאל מדר שצין: " **אתה לא רואה אנשים, היה חשוך, אבל פתאום אתה רואה רעולי פנים ומי שלא היה רעול פנים היה מאחור**". (עמ' 34 ש' 7). אלי דוקרקר שהתבקש לתאר את המטע שממנו זרקו אבנים וענה: " **לא יודע הראות**".

שם לא טובה...אתה רואה דמויות זורקות אליך אבנים (עמ' 36 ש' 26) ובהמשך שהתבקש לתאר את מקום מנוסת מידי האבנים: **"אני לא יודע, בקושי ראיתי להיכן הם רצו. הייתי עסוק בלהתגונן מהאבנים. אתה לא יכול לשים לב לפרטים** כך גם ר' עדות שלומי כהן: **"..** עמ' 38 ש': **היה שם כמו שלי חוצות גדולים כך שלא יכולנו לראות מי זרק ואני אישית ספציפית ראיתי אזרחים עם כיסוי ראש שלא הפסיקו לזרוק עלינו אבנים האלה, איפה הם רצים**". 27.

נמצא כי חמישה שוטרי היס"מ מתארים סיטואציה שבה כלל לא יכלו להבחין במפגנים נוכח תנאי תנאי תאורה קשים או נוכח היותם של מידי האבנים רעולי פנים. (יוער כי בכל אמרותיו של ועקנין אין התייחסות להיותו של הדמות רעולת פנים אם לאו).

השוטר וקנין מציין בדו"ח הפעולה שלו כי הבחין בנאשם זורק אבנים (בלשון רבים). כך גם בהודעתו הכתובה ציין כי הבחין בנאשם משליך אבנים. בסוף ההודעה הלה נשאל כמה אבנים הנאשם זרק והלה ציין: **"שניים שאני ראיתי ואותם אבנים אני לא ראיתי אם פגעו בניידת או בשוטר..."**. חרף כך, בעדותו בבית המשפט שעומת עם דבריו ציין כי הבחין בנאשם זורק אבן אחת בלבד. (עמ' 19 ש' 26 עמ' 21 ש' 21).

לסיכום פרק זה הרי שלאור המתואר לעיל, בהינתן כך שמדובר בעדות יחידה, ובהינתן כך שהנתונים האובקייטיביים מקשים על זיהוי כדבעי ובהינתן אותן תהיות וחוסר התאמה, נותר ספק האם אכן הצליח השוטר וקנין לזהות את אותה דמות משליכה אבנים כחלק מאותה הפגנה סוערת והאם אותה דמות אכן היא זו שנתפסה על ידו. די בכך כדי להקים ספק סביר.

האם וקנין ואנשי היס"מ מתארים את אותה קבוצת מידי אבנים:

אין מחלוקת כי גם וקנין וגם שוטרי היס"מ מתייחסים לאירוע הפרת הסדר שארע בכניסה לשוב שגב שלום ביום 5.7.14. בצד האמור, אף לא אחד משוטרי היס"מ ובדומה, גם לא וקנין העידו כי הייתה בניהם חבירה כל שהיא או שאלו פעלו במסגרת אחת ולכל היותר, שוטרי היס"מ מתייחסים לקיומו של כוח בילוש שהגיע בשלב מאוחר. כך גם יצוין כי התיאור אותו מוסרים שוטרי היס"מ אל מול התיאור של וקנין מלמד שזריקת האבנים, גם אם בוצעה במסגרת אותה הפגנה לא בוצעה על ידי אותה דבוקה או מאותו המקום. בפרט אמורים הדברים נוכח עדותו של השוטר דוקרקר המציין את השלכת האבנים מכיוון התחנת הדלק (מזרחית לכביש הכניסה) מאזור המטע בעוד שלדברי וקנין הקבוצה בה הבחין הייתה על הכביש ומשם ברח הנאשם בכלל מערבה לכביש. כך גם התיאור בדבר השלכת אבנים מאחורי שליטי חוצות כלל לא מוצא ביטוי בתיאור וקנין.

לפער האמור יש השלכה משפטית שכן מייחסים לנאשם את הפגיעה בניידת של היס"מ לרבות את פציעתו של השוטר שלומי מכוח דיני הביצוע בצוותא. אכן בהתאם לפסיקה הימצאותו של אדם בקרב קבוצה של מידי אבנים הופכת אותו למבצע בצוותא אפילו לא זרק אבן ונוכחותו פאסיבית. לצד האמור לעיל, ומבלי לקבוע מסמרות, ספק האם עצם נוכחות בהפגנה הופכת את המשתתף בה אחראי לכל המעשים שבוצעו במהלכה וזאת אפילו כלל לא היה חלק מקבוצת מידי האבנים או היה נוכח במקום אחר ובזמן אחר שבו הושלכו האבנים. הדברים מקבלים משנה תוקף

שעה שמדובר בהפגנה שמתפרסת על שטח גיאוגרפי של מאות מטרים אם לא קילומטרים בודדים (מתחנת הדלק ועד לכיכר בתום היישוב) או הפגנה שנמשכת פרק זמן לא מבוטל במהלכו אנשים יכולים להצטרך אליה או לפרוש ממנה.

לסיכום נקודה זו הרי אפילו לא הייתה כל מחלוקת הנוגעת לזיהוי של הנאשם כמשליך אבנים, עדיין ספק האם ניתן היה לייחס לו לאור הפרדה במקום ובזמן את הפגיעה בנידת או את הפגיעה בידו של השוטר).

האם הנאשם נעצר על ידי וקנין או על ידי שוטרים אחרים:

בנפרד מכל הקשים ביכולת לזהות את מידי האבנים והתהוות השונות שפורטו עד כה, עולה מחומר הראיות שאלה נוספת הנוגעת לעצם הליך זיהוי של העצור בשטח עד להבאתו לתחנת המשטרה, ובמה דברים אמורים:

הדמות שנצפתה משליכה אבנים נעצרה על פי הטענה בידי וקנין בשטח. וקנין העיד כי זיהה משליך האבנים כנאשם באמצעות תעודת זהות שהייתה בכיסו ומייד לאחר מכן העבירו לידי אברהם ברוך שהייה כאמור בניידת מאחוריו. אברהם ברוך מצידו מעיד כי העביר את העצור למחסום משטרתי על כביש 25 לידי השוטר חיים מויאל. ממחסום זה הגיע צוות משטרתי נוסף שלקח אותו לתחנה.

אין מחלוקת כי בעת העברת העצור מהשוטר וקנין לאברהם ברוך, וקנין לא ידע את אברהם בדבר זהותו של העצור וכי לא נערך תיעוד בזמן אמת של זהותו. אברהם העיד במפורש כי: **" ברגע שקיבלתי אותו מוקנין לא ידעתי מי הוא. לקחתי אותו לשוטר חיים ומסרתי אותו...לקחתי את העצור איתי ברכב, ישבתי איתו מאחורה, חבר מהצוות נהג בכביש 25 ושם מסרתי את החשוד לשוטר חיים".**

חרף דבריו של אברהם כי מסר את העצור לשוטר חיים שהמתין בחסימה בכביש 25, חיים מצידו העיד כי: **" אברהם הביא לי את העצור ושם אותו בזינזה. לא ראיתי את העצור. אחרי זה הגיעו עוד צוות ולקחו אותו לתחנה"** (עמ' 27 ש' 17). (הדגשות לא במקור).

מעדות זו של חיים אנו למדים כי אברהם מביא עצור שאת פרטיו הוא לא יודע, שם אותו ב"זינזה" מבלי שחיים כלל פוגש את העצור, וצוות משטרתי שפרטיו לא ידועים לוקח את אותו עצור לתחנת המשטרה. לכל אותן העברות אין תיעוד וגם לא נעשה בירור מצד מי מהשוטרים לגבי זהותו של העצור בין אם בתשאול ובין אם באמצעות מסמכים. ויוזכר כי הנאשם מצדו, טוען שנעצר אולם על ידי אנשים שלבשו מדי יס"מ ולא על ידי וקנין.

לכאורה, די בכך שהנאשם זוהה כבר לאחר מעצרו בשטח על ידי וקנין כפי עדותו באמצעות ת.ז לגשר על חוסר התיעוד הנוגע לאופן הבאתו של העצור לתחנה. דא עקא כי גם ביחס לזיהוי זה מתעוררות תהיות:

ראשית, ועל כך אין מחלוקת, אין כל תיעוד של פרטי הנאשם בזמן אמת בשטח וזאת גם לא על ידי וקנין. כל התיעוד הנוגע לזיהוי של הנאשם נעשה רק בדיעבד החל מהמצאותו בתחנה ואילך. בהקשר לכך דו"ח הפעולה של וקנין מולא

בשעה 1:50 בתחנת המשטרה. אם אכן זוהה הנאשם בזמן אמת על ידי וקנין מצופה היה כי כבר בעת שהעביר אותו לידי אברהם היה אומר לכל הפחות את שמו של החשוד דבר שלא נעשה על פי העדויות השונות.

יתרה מכך, גם מן התיאור הנוגע לזיהוי עולים סימני שאלה: בעדותו הראשונה של וקנין זה מוסר כי: **"ברגע שתפסנו אותו, העלנו אותו לניידת ועשינו עליו חיפוש ומצאנו עליו את תעודת הזהות שלו"** (עמ' 16 ש' 3').

התיאור אותו מוסר אברהם ברוך שונה תכלית שוני ואין כל איזכור להעלאתו של החשוד לניידת לא כל שכן עריכתו של חיפוש משותף. כאמור אברהם טוען שכלל לא ידע מי הוא מעביר: **"לאחר נסיעה של זמן מה הרכב הראשון נעצר, ראיתי את וקנין יוצא מהרכב ורודף אחרי אדם מסויים ותופס אותו. אני ישבתי במושב האחורי בניידת ויצאתי והקדמתי (צ"ל התקדמתי ד.ב.ט) לעבר וקנין שהביא לי את החשוד ואמר לי לקחת אותו למחסום.."** (עמ' 23 ש' 22). ובהמשך: **"ברגע שקיבלתי אותו מוקנין לא ידעתי מי הוא. לקחתי אותו לשוטר חיים ומסרתי אותו"**.

ודוקו, אברהם נמצא במגמה אחת בלבד לאחר, שניות בודדות, שכן זה רואה את יציאתו של וקנין מהרכב ואת אותה דמות ואף יוצא מהרכב ומקבל את העצור כך שגם כאן לא ניתן לטעון כי בשל פער הזמנים ייתכן ולא שם לב לחיפוש שנערך על הנאשם.

השוטר אברהם ברוך ממלא את דוח המעצר של החשוד אולם גם זאת נעשה בתחנת המשטרה בשעה 4:30. עיון בת/2 מגלה כי הרובריקה: **"זוהה באמצעות תעודה מזהה"** נותרה ריקה. בעדותו זה כלל לא התבקש להתייחס לזהות האדם למחסום בהשוואה לזהות האדם שאת פרטיו מילא בתחנה

כאן המקום לציין כי יחד עם אברהם ברוך בניידת היו לפחות עוד שני שוטרים אחד מהם בשם קובי קוסה. חרף כך אף לא אחד מאלה העיד מטעם המאשימה או רשם דו"ח פעולה. בנסיבותיו של תיק זה ישנה חשיבות רבה לעדותם שכן אלו ראו את המרדף אחר הדמות ואף בצורה טובה יותר מהשוטר אברהם ברוך שישב מאחור. אלו יכלו לשפוך אור הן לגבי המצב בשטח עובר לתחילת המרדף, הן לגבי אותה דמות וכך גם לגבי ביצוע המעצר וזיהויה של הדמות. היעדר תיעוד מצידם של אלה, בנסיבותיו של תיק זה הנו מחדל חקירה הפועל לחובת המאשימה.

לכל אלה, יש להוסיף כאמור את הנתון ולפיו בשלב הסיכומים, הוגשה על ידי בא כוח הנאשם תעודת הזהות המקורית של על מנת לסתור עדותו של ועקנין. העד וקנין הובא כעד הזמה אולם בעדותו השנייה לא חזר על גרסתו בדבר חיפוש משותף בניידת וכך גם לא ניתנה תשובה ברורה מה נעשה עם אותה תעודת זהות (האם נמסרה חזרה לחשוד או לשוטר). במצב דברים שכזה, הימצאות תעודת הזהות ברשות משפחת הנאשם מוסיפה על סימני השאלה הנוגעים לתיאור אותו מוסר ועקנין.

לסיכום נקודה זו הרי שגם אם בית המשפט היה מקבל ללא ספקות את התיאור של השוטר וקנין בדבר התמקדות וזיהוי בשטח של הדמות עד לתפיסתה (ואינני מקבל), הרי שנוכח אופן העברת החשוד לתחנה דרך מספר רב של חוליות, חלקן עלומות וללא תיעוד, ועל רקע כך שכל התיעוד נעשה בדיעבד די לא ברור האם עסיקנן באותו עצור אם לאו.

בטרם אסיים הכרעת הדין אציין כי לא נעלמה מעיני בית המשפט גרסתו הרעועה של הנאשם שהנה הינה בבחינת עדות כבושה, מיתממת ומתפתחת. הנאשם בחקירתו במשטרה בחר לשמור על זכות השתיקה. למעשה, למעט מענה על שתי שאלות בודדות שאינן נוגעות למעשים המיוחסים לו, כלל לא ענה לטענות הקשות שהוטחו בו. כך גם אין מחלוקת הנאשם היה נוכח באותה הפגנה וייתכן שנוכחותו זו לא הייתה תמימה ולא נועדה לחפש את בני דודו כפי שהעיד הגם כך. הגם כך וחרף אותה עננה מעל ראשו על בית המשפט להידרש האם המיוחס לו בכתב האישום באופן קונקרטי הוכח מעיל לכל ספק סביר והתשובה לכך שלילית.

סוף דבר, לאור כל האמור לעיל, הנני לזכות הנאשם מחמת הספק מן המיוחס לו בכתב האישום.

ניתנה היום, כ"ג ניסן תשע"ה, 12 אפריל 2015, בהעדר
הצדדים.